

Internationella Deliriumdagen World Delirium Day 15 Mars 2017

Vad är Delirium?

Delirium är ett annat ord för akut förvirringstillstånd som är orsakat av något som snabbt kan skada hjärnan. Ett delirium karakteriseras av olika symptom som till exempel: nedsatt koncentrationsförmåga, påverkat minne, hallucinationer och vanföreställningar och en störd dygnsrytm. Delirium startar ofta plötsligt och kan variera över dygnet eller från en dag till en annan.

Vad orskar Delirium?

Delirium kan orsakas av sjukdomar som direkt eller indirekt kan påverka hjärnan. Exempel på vanliga sjukdomar är stroke, hjärtinfarkt, proppar i lungorna, urinstämna, förstoppning, olika infektioner, olämpliga läkemedel och efter operation.

Vem får delirium?

Vem som helst kan få delirium. Människor med olika hjärnsjukdomar, som stroke och demens, och hos de med hög ålder, har dock ökad risk att utveckla delirium.

Är delirium detsamma som demenssjukdom?

Demenssjukdomar utvecklas oftast långsamt och är sällan botbara. Ett delirium däremot utvecklas oftast under kort tid och behandlas orsaken är det övergående.

Om det kan gå över, vad är då grejen?

Människor som drabbas av delirium har en kraftigt ökad risk för andra komplikationer, som trycksår, fallolyckor, näringsbrist och att dö i förtid. Hälften av alla fallolyckor på sjukhus drabbar patienter som har delirium. Om inte orsaken upptäcks och behandlas utvecklar personen ofta en permanent hjärnskada och inte sällan en demenssjukdom. Ett delirium är mycket stressande och skrämmande för den som drabbas, då de ofta drabbas av mardrömsliknande upplevelser. Även närstående kan bli oroade och ha svårt att förstå vad som har hänt.

Hur vanligt är delirium?

Efter en höftoperation drabbas mer än hälften av delirium och på en medicinavdelning drabbas var fjärde. Delirium är ännu vanligare inom intensivvården och hos människor med demenssjukdom.

Hur kan delirium behandlas?

Delirium är botbart om bakomliggande orsakerna behandlas.

Visst vet sjukvårdspersonal vad ett delirium är?

Tyvärr upptäcker sjukvårdspersonalen inte att patienterna har delirium och ibland blandar de ihop tillstånden med demenssjukdomar.

Vad kan jag göra vid en episod av delirium?

Sök medicinsk hjälp omedelbart: delirium kan vara ett tecken på akut, allvarlig sjukdom som snabbt måste utredas och behandlas samt skydda personen från ytterligare påfrestningar.

Under ett pågående delirium, se till att:

- lämna inte personen ensam
- syn- och hörselhjälpmedel används
- god näringstillförsel
- säker fysisk aktivitet
- underlätta normal dygnsrytm
- sällskap med en välbekant person för att skapa trygghet
- orientera personen till tid, rum och situation

